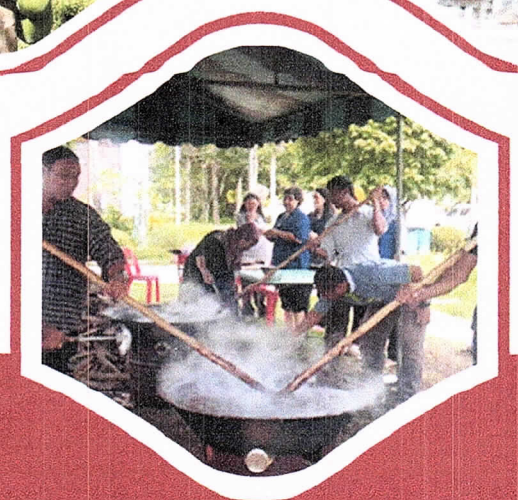
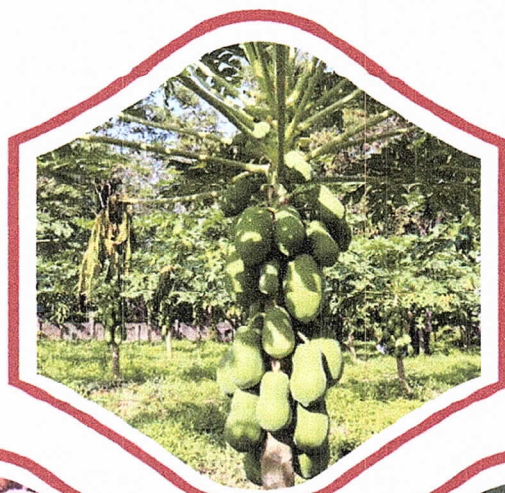

ฐานข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

2565

คำนำ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่บรรพบุรุษของไทยสั่งสมมาเป็นระยะเวลายาวนาน และเป็นสิ่งมีคุณค่ายิ่งที่ชุมชนรุ่นหลังควรอนุรักษ์และสืบสานต่อไป ภูมิปัญญาส่วนใหญ่จะเชื่อมโยงสู่การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น การทำเกษตรผสมผสาน การทำอาหาร การผลิตเสื้อผ้า เป็นต้น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในตำบล และเป็นภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่าแก่การจดบันทึกไว้ เป็นการสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน และนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญานั้นๆ ต่อไป หากต้องการจะอนุรักษ์และปรับใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาชุมชน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ภูมิปัญญาเดิมกับภูมิปัญญาใหม่ให้สอดคล้องกับฐานทรัพยากรที่มีอยู่ ผนวกกับปัจจุบัน

เยาวชนและคนรุ่นต่อมา ไม่ค่อยให้ความสำคัญ หรือไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชนมากนักจึงจำเป็นต้องจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นขึ้น

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลยะรัง

องค์การบริหารส่วนตำบลยะรัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง (๑) อนุรักษ์ พื้นฟู และ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของ ท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ ประชาชน ชุมชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ภูมิปัญญาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง สร้างความภาคภูมิใจ และศักดิ์ศรี เกียรติภูมิ แก่คนไทย สามารถประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาเข้ากับชีวิตได้อย่างเหมาะสม สร้างความสมดุล ระหว่างคนกับสังคม และธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคน ไทยให้เหมาะสมตามยุค

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลยะรัง ได้เล็งเห็นความสำคัญ ของภูมิ ปัญญา ท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงการสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ ท้องถิ่นเพื่อให้ ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญ และมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่นต่อไป

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึงพื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการ การคิดโดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้และการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดี งาม มีคุณค่า มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนใช้เป็นแนวทาง ในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่

๑. ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกสิกรรม การปศุสัตว์ การประมง การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น

๒. ด้านหัตถกรรมคือภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่าง ง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน งานแกะหนังตะลุง งานทอผ้าด้วย มือ งานเย็บปักถักร้อย การทำหัวโขน เป็นต้น

๓. ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็น องค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้าน การบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป(โต๊ะ/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ จากยางพารา เป็นต้น

๔. ด้านการแพทย์ไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร) การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค การผดุง ครรภ์พื้นบ้านโดยหมอดำแยชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแดด) เป็นต้น

๕. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

๖. ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว ลำตัดลิเก หมอลำ โนรา เป็นต้น

๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ ภาษาถิ่นหนังสือ ตำรา ตำรับอาหาร งานประพันธ์/บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน เป็นต้น

๘. ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น 2565

1. ด้านเกษตรกรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	ฟาร์มศรีวังสา	นายมะรอนิง ซอแนะ	ม.2 ต.ยะรัง
2	เกษตรกร ทุเรียนแปลงใหญ่	นายมะเต กิโตะ	ม.6 ต.ยะรัง
3	เกษตรกรปลูกส้มโอปุโก	นายโมฮัมหมัดรุสดี มะมิง	ม.6 ต.ยะรัง
4	เกษตรกรเลี้ยงปลาในกระชัง	นายมะรอนิง ซอแนะ	ม.1 ต.ยะรัง

2. ด้านหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	งานตีมีด	นายฮัมดี วาเล็ง	ม.5 ต.ยะรัง
2	งานเย็บปักผ้าละหมาด	นางสาวไซนะ แวหามะ	ม.6 ต.ยะรัง
3	งานประกอบวงกบประตูไม้	นายมะตอเฮ อาเยาะแซ	ม.6 ต.ยะรัง

3. ด้านอุตสาหกรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	การทำข้าวเกรียบ (กือโปะ)	นายตีอราแม ประดู่	ม.6 ต.ยะรัง
2	การทำลูกหยีแปรรูป	นางปารีตี้ห์ สีอนิ	ม.4 ต.ยะรัง

4. ด้านอาหาร

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	ขนมเจาะหู	นางซีตีแอสေး อาเยาะแซ	ม.5 ต.ยะรัง

5. ด้านประเพณี

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	การเข้าสู่หนัด	ต.ยะรัง
2	การกวนขนมอาซุร	ต.ยะรัง
3	การทำเมาลิต	ต.ยะรัง

6. ด้านภาษาและวรรณกรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	ภาษายาวี	ต.ยะรัง
2	ภาษารูมี	ต.ยะรัง

1. ด้านเกษตรกรรม

ฟาร์มศรีวังสา

เจ้าของคือ นายมะรอนิง ซอแนะ อายุ 54 ปี ผู้ใหญ่บ้าน/ปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “ฟาร์มศรีวังสา” แปลงโคกหนองนาโมเดลบ้านฮือแร ต.ยะรัง อ.ยะรัง จ.ปัตตานี สำหรับจุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบ้านฮือแร ฟาร์ม “ศรีวังสา” จะเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับทุกคนในชุมชนแล้ว ที่แห่งนี้ยังเป็นศูนย์รวมในการบ่มเพาะหัวใจของความรักถิ่นฐานบ้านเกิด จากความหมายของชื่อฟาร์ม “ศรีวังสา” ที่แทรกความสำคัญของประวัติศาสตร์เมืองยะรัง อาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ในอดีตกว่า 1,400 ปีที่ผ่านมา ตลอดจนความพยายามในการพัฒนาที่ดินทำกิน เพื่อดึงดูดลูกหลานเยาวชนให้มีอาชีพ ทำมาหากินในถิ่นฐานเดิม ไม่ต้องออกไปขายแรงงานราคาถูก แต่ขาดศักดิ์ศรีในเมืองใหญ่

เกษตรกรทุเรียนแปลงใหญ่

ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 6 ตำบลยะรัง เจ้าของคือ นาย มะเต กิโต๊ะ เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านเกษตรกรรม การทำเกษตรแบบผสมผสาน ที่สวนทุเรียนแปลงใหญ่ มีการปลูกผลไม้หลากหลายชนิด เช่น ทุเรียน มะละกอฮอลแลนด์ ส้มโอบูโก

เกษตรกรเลี้ยงปลาในกระชัง

เกษตรกรเลี้ยงปลาในกระชังในแม่น้ำปัตตานี บริเวณ หมู่ที่ 1 ตำบลยะรัง เลี้ยงปลาทับทิมเนื่องจากเป็นพันธุ์ปลาน้ำจืดอีกชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นที่นิยมบริโภคและตลาดมีความต้องการสูงไม่แพ้ปลาน้ำจืดชนิดอื่น ทั้งยังสามารถนำมาประกอบอาหารได้หลายเมนู ไม่ว่าจะเป็นปลาทับทิมย่างเกลือ ต้มยำปลาทับทิม ตลอดไปจนถึงทอดให้กรอบราดด้วยน้ำจิ้มสามรสหรือน้ำจิ้มซีฟู้ด

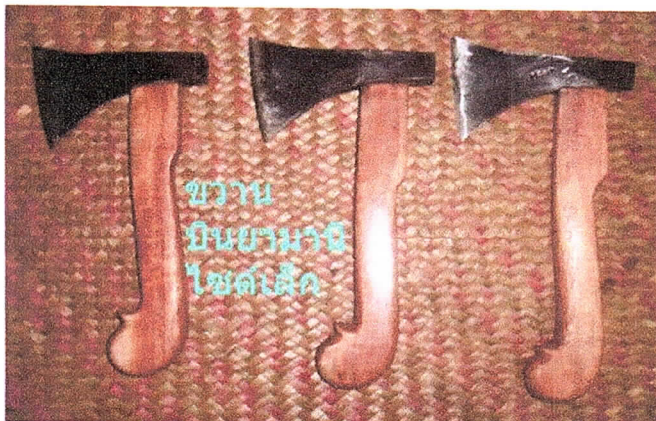

2. ด้านหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

การตีมีด บินยามานีส แหล่งกำเนิดเดิมของขวาน บินยามานีส อยู่หมู่ที่ 4 บ้านบินยามานีส ต.สะนอ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี หน้าปอนาะบาบอแซ บราแง ในปัจจุบัน ต้นกำเนิดจากตระกูลของ นายอาแว สาและบิง ที่เป็นช่างที่มีความเชี่ยวชาญเป็นอย่างยิ่ง พร้อมกับมีวิชาอาคมในการลงประติษฐ์ขวาน และสิ่งของมีคมอื่นๆ หลังจากนั้นได้สืบทอดให้ลูกชายชื่อ นายวาเงาะ สาและบิง ซึ่งนายวาเงาะ สาและบิง ก็เป็นช่างที่มีฝีมือและมีชื่อเสียงในการประติษฐ์ขวานและของมีคมเช่นกัน ต่อมา นายวาเงาะ สาและบิง ก็ได้สืบทอดวิชาประติษฐ์ขวานให้ลูกชาย คือ นายมะแซ สาและบิง ซึ่งก็ได้ยึดอาชีพนี้จนถึงวัยชรา ณ บ้านบินยามานีส (ลำไยหวาน) หมู่ที่ 4 ต.สะนอ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี หลังจากนั้นน้องชายของ นายวาเงาะ สาและบิง ชื่อ นายยูโซะ สาและบิง ที่ได้รับการฝึกให้เป็นช่างเช่นกันได้แต่งงานและย้ายที่อยู่อาศัยมาอยู่บ้านเกิดของภรรยา และได้เปลี่ยนนามสกุลเป็น นายยูโซะ วาเล็ง ซึ่งก็ได้ยึดอาชีพการประติษฐ์ขวาน ณ. ม.5 บ้านตรอซัน ตำบลยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี และได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ที่มีให้ลูกหลานและลูกศิษย์เป็นจำนวนมากมาย ซึ่งการประติษฐ์ขวานได้โด่งดังและเป็นที่ยอมรับของชาวอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี และจังหวัดใกล้เคียงเป็นอย่างดีจนถึงปัจจุบัน

งานเย็บปักผ้าละหมาด เจ้าของคือ นางสาวไชนะ แวหามะ มีความสามารถในการเย็บปักผ้าละหมาด และผ้าคลุมหัวสตรีมุสลิม ซึ่งเป็นอัตลักษณ์หนึ่งของศาสนาอิสลาม จนสามารถสร้างรายได้ให้แก่ตัวเองและครอบครัว ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 6 ตำบลยะรัง

งานประกอบวงกบประตูไม้ เจ้าของคือ นายมะต่อเฮ อาเเาะแซ มีความสามารถในการประกอบวงกบประตูไม้

3. ด้านอุตสาหกรรม

การทำข้าวเกรียบ (ก๊อโปะ)

ข้าวเกรียบปลา ถือเป็นขนมขบเคี้ยวที่ได้รับความนิยมจากชาวบ้านเป็นอย่างมาก และนิยมบริโภคกันอย่างแพร่หลาย โดยข้าวเกรียบปลา มีวัตถุดิบหลักๆ ที่ใช้คือ ปลาหู ซึ่งเป็นปลาที่ได้จากทะเลอันดามัน ส่วนสูตรข้าวเกรียบนั้น นายนายดีอราแม ประจักษ์ เกษตรกรหมู่ที่ 6 ได้อาศัยภูมิปัญญาสมัยรุ่นคุณพ่อคุณแม่ ที่ทำข้าวเกรียบขายเป็นอาชีพ ซึ่งมันทำให้ได้ชิมรสและคลุกคลีกับข้าวเกรียบมาตั้งแต่เด็ก เปิดโรงงานผลิตและทอดข้าวเกรียบ ขายส่งไปตามสถานที่ต่างๆ

การแปรรูปลูกหยี

ลูกหยีเป็นผลไม้ป่าชนิดหนึ่ง มีรสเปรี้ยวอมหวาน เปลือกสีดำ เนื้อในสีแดงส้ม ตันหยีมีมากในภาคใต้ของประเทศไทย โดยเฉพาะที่อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี มีลักษณะพิเศษกว่าพื้นที่อื่น ๆ นางปาริตีห์ สีอนิ เกษตรกรหมู่ที่ 4 ตำบล อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ได้รวบรวมลูกหยีสด นำมาแปรรูป เป็นลูกหยีทรงเครื่อง ลูกหยีกวน และลูกหยีไว้เมล็ด

4. ด้านอาหาร

ชื่อขนมเจาะหู (ต๋อปปต๋อแร) ประวัติความเป็นมา นางสีตีแอสေး อาเยาะแซ เป็นผู้ทำขนมเจาะหู ซึ่งเป็นขนมที่ทำกันมาเป็นเวลายาวนาน ตนได้รับความรู้การถ่ายทอดของมารดาและได้ประกอบอาชีพทำขนมมาเป็นเวลาเกือบ ๑๕ ปี ขนมเจาะหู เป็นขนมโบราณชนิดที่ขึ้นชื่อของบ้านตรอแซ หมู่ที่ ๕ ตำบลยะรัง เป็นขนมที่มีรสชาติหอม หวาน อร่อย น่ารักประทาน ตนได้ไปจำหน่ายตามตลาดนัดปัตตานีทุกวันทั้งปลีกและส่ง

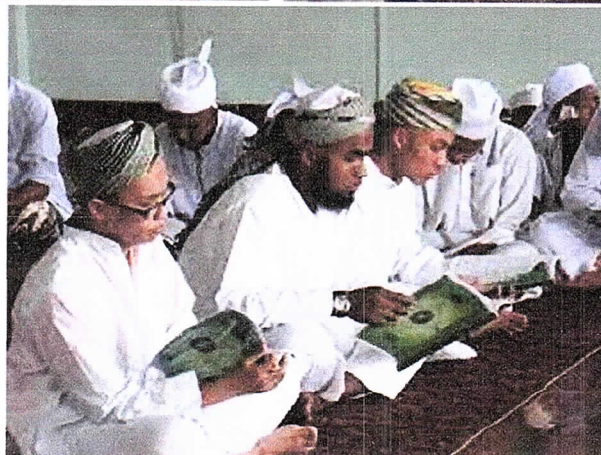
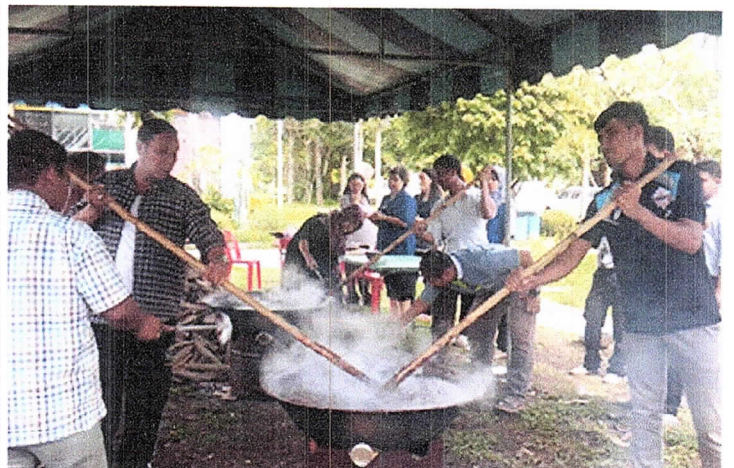
5. ด้านประเพณี

ประเพณีท้องถิ่น ถือเป็นแบบฉบับที่สืบทอดกันมา จากอดีตสู่ปัจจุบัน สิ่งที่เราเราต้องทราบคือ รากเง้าของเราและรับรู้ เพื่อสืบสานแบบอย่างอันดีงามนี้ต่อไป

การเข้าสู่หน้ด (มาโซะยาวิ) คำว่า สู่หน้ด ภาษาอาหรับว่า สุนนะฮฺ แปลว่า แบบอย่างหรือ แนวทาง หมายความว่า เป็นการปฏิบัติตาม นบีที่ได้เคยทำมา คำว่า มาโซะยาวิ เป็นภาษามลายู (มาโซะ แปลว่า เข้า ยาวิ เป็นคำที่ใช้เรียก ชาวอิสลามที่อยู่แถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยส่วนรวม หมายถึงเข้าอิสลาม หรือพิธีขลิบหนังปลายอวัยวะเพศชาย ระหว่างอายุ 9 ขวบ ถึงอายุ ๑๕ ขวบ

การกวนขนมอาซุร เป็นประเพณีพื้นบ้านของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม คำว่า "อาซุร" เป็นภาษาอาหรับ หมายถึงวันที่ ๑๐ ของเดือนมุฮัรรัม อันเป็นเดือนแรกของปฏิทินอาหรับ ชาวบ้าน นิยมกวนขนมอาซุรกันในเดือนนี้ จึงเรียกกันว่า ขนมอาซุร เริ่มด้วยการที่เจ้าภาพประกาศเชิญชวนนัดหมาย ให้ผู้คนรู้กันทั่วว่าจะกวนขนมอาซุร ที่ไหน เมื่อใด พอถึงวันกำหนดนัด ชาวบ้านก็จะช่วยกันนำอาหารดิบ อัน เป็นเครื่องปรุงชนิดต่าง ๆ มารวมกัน เมื่อ ได้ของมามาก พอแล้วก็จะช่วยกันกวน

การจัดงานเมาลิด เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นไปถึงพิธีการสดุดีท่านศาสดามุฮัมมัด มีการอ่านร้อยแก้วร้อยกรองเกี่ยวกับชีวประวัติของท่านศาสดา มีการจัดเลี้ยงอาหารแก่ ประชาชนอย่างทั่วถึง มีการจัดวิชาการด้าน นิทรรศการและการบรรยายของนักวิชาการ เพื่อเผยแพร่จริยวัตรด้าน ต่าง ๆ ของท่านศาสดามุฮัมมัด ซอลลัลลอฮุอลัยฮิวาล์ม

6. ด้านภาษา

อักษรยาวี

คำว่า ยาวี นั้นมาจากคำว่า jawa หมายถึง ชาว นั่นเอง ทั้งนี้ก็เพราะชาวชวาได้อพยพมาตั้งถิ่นฐานใน รมละกาและปัตตานี ได้นำอักษรอาหรับดัดแปลงมาเผยแพร่ และในที่สุดได้รับมาใช้ในชุมชนที่พูดภาษามลายู ปัตตานีมาช้านาน ปัจจุบันชาวมุสลิมในประเทศไทยที่พูดภาษามลายู นิยมใช้อักษรยาวีบันทึกเรื่องราวในศาสนา และการสื่อสารต่าง ๆ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนปอเนาะ หรือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จะเริ่มเรียน อักษรยาวีสำหรับอ่านเขียนภาษาอาหรับ (ภาษาในคัมภีร์อัลกุรอาน) ตั้งแต่ยังเยาว์ อักษรยาวียังคงใช้กันใน สังคมมลายูในอินโดนีเซียและไทย

อักษรโรมัน

อักษรโรมัน (มลายู: tulisan rumi) คืออักษรโรมันที่ใช้เขียนภาษามลายู ในประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไน และสิงคโปร์ คำว่า "รูมี" นั้นแผลงมาจากคำว่า "โรมัน" (Roman) หมายถึงอักษรโรมัน คำว่า "อักษรโรมัน" ในภาษามลายูจะหมายรวมถึงอักษรโรมันที่ใช้เขียนภาษาอื่น ๆ เช่นภาษาตากาล็อกด้วย ส่วนในภาษาไทย "อักษรโรมัน" หมายถึงอักษรโรมันที่ใช้เขียนภาษามลายูเท่านั้น

การกำหนดใช้อักษรโรมันเพื่อถ่ายเสียงภาษามลายูนั้น มีระบบและกฎเกณฑ์ที่แน่นอน เข้าใจง่าย และ เขียนได้สะดวก โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา สำหรับผู้ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่ อาจคุ้นเคยกับการเขียนอักษรยาวี ซึ่งดัดแปลงมาจากอักษรอาหรับ แต่ทั้งอักษรยาวีและอักษรโรมัน ก็สามารถถ่ายถอดเสียง ภาษามลายูได้เช่นเดียวกัน

The image shows a collage of educational materials for Malay language learning, organized into four quadrants:

- Top Left:** A worksheet titled "1. Susunkan" (Arrange) with a grid of words and images for a matching exercise. Below it is a reading passage titled "2. Kaitandahen Disisa" (Read and understand the story) with an illustration of a landscape and a short story in Arabic script.
- Top Right:** A worksheet titled "6.4 Membaca ayat mudah" (Easy sentence reading). It contains two reading exercises. The first is "Ini setem saya. Saya sukai kumpulan setem. Setem saya cantik." (This is my stamp. I like my stamp collection. My stamps are beautiful.) with an illustration of a stamp. The second is "Ini apa? Ini kasut. Kasut ini baru. Bapa beli kasut baru." (What is this? This is shoes. These shoes are new. Dad bought new shoes.) with an illustration of shoes.
- Bottom Left:** A worksheet titled "3. Rangkai kata dan ayat mudah" (Form words and simple sentences). It contains four exercises (1-4) where students are given words and asked to form words or sentences. For example, exercise 1 uses words like "Zaidi", "berkembar", "sister", "sister", "brother" to form a sentence.
- Bottom Right:** A worksheet titled "Penilaian formatif unit 6" (Formative assessment unit 6). It contains two exercises. Exercise 1 is a matching exercise: "1. Bunyi dan cantumkan perkataan berikut. Kemudian tuliskan perkataan yang dibina." (Sound and match the words below. Then write the words formed). It lists words like "ru", "kat", "si", "bun", "ti", "mah", "sa", "kus", "ba", "kul" and asks to match them to form words. Exercise 2 is a matching exercise: "2. Padankan dan menyebut suku kata luv" (Match and name the syllables). It lists syllables like "ge", "be", "ko", "ro", "su", "hi", "le", "bu" and words like "rus", "muk", "sun", "sak", "lam", "bih", "tam", "luh" to be matched.